

แผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ปีการศึกษา 2562

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มงานวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

กลุ่มบริหารงานบุคคล

โทร. 074 - 258705 โทรสาร 074 - 258249

<http://ska2.go.th>

คำนำ

แผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2562 เป็นเอกสารที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้จัดทำขึ้น เพื่อวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเพื่อใช้ในการวางกำลังคนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบเก็บข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดส่งให้สถานศึกษากรอรายละเอียด จำนวน 127 โรงเรียน เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล นำไปสู่การวางแผนและบริหารอัตรากำลังให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2562 จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา และในโอกาสนี้ ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ให้แนวทางในการดำเนินการและสถานศึกษาที่ให้ความร่วมมือด้วยดีมาตลอด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

กรกฎาคม 2562

สารบัญ

	เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1	บทนำ	1
	○ หลักการและเหตุผล	1
	○ วัตถุประสงค์	2
	○ ขอบเขตการดำเนินงาน	2
	○ ผู้รับผิดชอบ	2
	○ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ส่วนที่ 2	วิธีดำเนินการ	3
ส่วนที่ 3	การวิเคราะห์ข้อมูล	6
	○ ตอนที่ 1 ปริมาณงานของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562	6
	○ ตอนที่ 2 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2562	11
ส่วนที่ 4	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	20
ภาคผนวก		27

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การวางแผนอัตรากำลังคน หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบในการวิเคราะห์และพยากรณ์เกี่ยวกับอุปสงค์และอุปทานด้านกำลังคน เพื่อนำไปสู่การกำหนดวิธีจะให้ได้กำลังคนที่มีความรู้ความเหมาะสมและเพียงพอ ทั้งในด้านจำนวนและคุณภาพมาปฏิบัติงานในเวลาที่ต้องการ โดยมีแผนการใช้และพัฒนาคนเหล่านั้น อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อธำรงรักษากำลังคนที่เหมาะสมไว้กับองค์กรอย่างต่อเนื่องต่อไป ดังนั้น หัวใจสำคัญในการดำเนินการของหน่วยงานจึงขึ้นอยู่กับ “คุณภาพของคนและจำนวนกำลังคนที่เหมาะสม” (สำนักงาน ก.พ. 2550 : 1)

การวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นอกจากจะวางแผนให้สอดคล้องตามความต้องการของสถานศึกษาแล้ว ยังต้องวางแผนกำลังคนเพื่อใช้กำลังให้ได้ประโยชน์สูงสุดด้วย กล่าวคือจะต้องมีการวางแผนกระจายกำลังคน หรือเริ่มวางแผนกำลังคนตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ซึ่งในปัจจุบันพบว่าข้าราชการครูในโรงเรียนหลายโรงเรียนมีสภาพอัตรากำลังที่ขาดแคลน ในขณะที่ภาพรวมของอัตรากำลังไม่ได้สะท้อนภาพดังกล่าว และหากพิจารณาในรายละเอียดเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เข้ารับราชการครูที่สำเร็จการศึกษา พบว่า บางสาขาวิชาขาดแคลนครูเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการวางแผนกำลังคนสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงควรแก้ไขปัญหาในเรื่องจำนวนและคุณภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2548: 5)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จึงได้กำหนดกระบวนการจัดอัตรากำลังคนให้เหมาะสมกับงาน ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของงานในระยะเวลาที่เหมาะสมในตำแหน่งที่มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของสถานศึกษา โดยจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ นำไปสู่การบริหารอัตรากำลังให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานบุคคล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบจัดเก็บของสถานศึกษา นำมาศึกษาวิเคราะห์และวางแผนอัตรากำลังคนในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. เพื่อจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
3. เพื่อหามาตรการในการแก้ปัญหาความขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

ขอบเขตการดำเนินงาน

1. ข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
2. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 127 โรงเรียน
3. ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่ มิถุนายน 2562 – กันยายน 2563

ผู้รับผิดชอบ

งานวางแผนอัตรากำลังคนและกำหนดตำแหน่ง กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. รับทราบถึงสภาพและปัญหาของอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนอัตรากำลังในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

การดำเนินการในครั้งนี้ วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งใช้เครื่องมือการเก็บข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 127 โรงเรียน มีรายละเอียดการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้

แบบรายงานข้อมูลนักเรียน ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562

1. แบบโรงเรียน 1 เป็นแบบที่ให้สถานศึกษารอกข้อมูล จำนวน 10 รายการ
  - 1.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบด้วย
    - รายการที่ 1 รหัสโรงเรียน/ชื่อโรงเรียน/ที่ตั้ง
    - รายการที่ 2 ประเภทสถานศึกษา
    - รายการที่ 3 จำนวนนักเรียน ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562
    - รายการที่ 4 ระยะทางจากโรงเรียนถึงสพท.
    - รายการที่ 5 ลักษณะพื้นที่ตั้ง
  - 1.2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลปริมาณงาน
    - รายการที่ 6 แบบแสดงปริมาณงานของสถานศึกษา
โดยใช้ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562
  - 1.3 ส่วนที่ 3 ข้อมูลอัตรากำลัง
    - รายการที่ 7 จำนวนข้าราชการครู ตาม จ.18
(จำนวนตำแหน่ง ที่มีคนครองและตำแหน่งว่างที่มีอัตราเงินเดือน)
    - รายการที่ 8 ครูไปช่วยราชการ/มาช่วยราชการ
    - รายการที่ 9 พนักงานราชการ (ผู้สอน)
    - รายการที่ 10 ลูกจ้าง (ผู้สอน)

2. แบบโรงเรียน 2 เป็นแบบที่ให้สถานศึกษากรอกข้อมูล จำนวน 5 รายการ
- รายการที่ 11 จำนวนข้าราชการครู ตาม จ.18
(รวมตำแหน่งว่าง/ครูไปช่วยราชการ-มาช่วยราชการ)
จำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา และสาขาวิชาที่สอน
  - รายการที่ 12 จำนวนข้าราชการครูเกษียณปี 62 จำแนกตาม
สาขาวิชาที่จบการศึกษา และสาขาวิชาที่สอน
  - รายการที่ 13 แบบทดแทนความต้องการครู ตามจำนวนที่
ขาดเกณฑ์ ก.ค.ศ. (เฉพาะโรงเรียนที่ขาดเท่านั้น)
  - รายการที่ 14 พนักงานราชการตามวิชาที่สอน
  - รายการที่ 15 ลูกจ้างชั่วคราวตามวิชาที่สอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ส่งแบบสอบถามให้โรงเรียนในสังกัด กรอกรายละเอียดตามแบบ และส่งคืนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ระยะเวลาดำเนินการจัดเก็บ ดำเนินการระหว่างวันที่ 11 มิถุนายน 2562 – 18 มิถุนายน 2562

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาสรุปเป็นภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา โดยประมวลด้วยคอมพิวเตอร์ จำนวน 8 รายการ ดังนี้

แบบรายงานสรุปข้อมูลสถานศึกษา

1. แบบแสดงที่ตั้งและปริมาณงานของโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน ประกอบการวางแผนอัตรากำลังครูของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562
2. แบบแสดงจำนวนข้าราชการครูตาม จ.18 (รวมตำแหน่งว่าง) จำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา
3. แบบแสดงจำนวนข้าราชการครูที่เกษียณอายุราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา
4. แบบแสดงจำนวนข้าราชการครูตาม จ.18 (รวมตำแหน่งว่าง) จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
5. แบบแสดงจำนวนข้าราชการครูที่เกษียณอายุราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน
6. แบบแสดงความต้องการทดแทนอัตรากำลังครู ที่ขาดเกณฑ์ ก.ค.ศ.
7. แบบแสดงจำนวนพนักงานราชการ (ครูผู้สอน) ตามสาขาวิชาที่สอน ปี 2562
8. แบบแสดงจำนวนลูกจ้างชั่วคราว ตามสาขาวิชาที่สอน ปี 2562

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของโรงเรียน จำนวน 127 โรงเรียน โดยนำเสนอในภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ปริมาณงานของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
จำแนกตามรายอำเภอ

ระดับที่เปิดสอน	อำเภอ					รวม
	รัตภูมิ	หาดใหญ่	ควนเนียง	บางกล่ำ	คลองหอยโข่ง	
ประถมศึกษา	28	43	19	8	11	109
ขยายโอกาสทางการศึกษา	5	6	2	4	1	18
รวม	33	49	21	12	12	127

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีจำนวนทั้งสิ้น 127 โรงเรียน จำแนกเป็นรายอำเภอ อำเภอหาดใหญ่ มีจำนวนโรงเรียนมากที่สุด จำนวน 49 โรงเรียน รองลงมา ได้แก่ อำเภอรัตภูมิ จำนวน 33 โรงเรียน อำเภอกวนเนียง จำนวน 21 โรงเรียน อำเภอบางกล่ำ จำนวน 12 โรงเรียน และอำเภอคลองหอยโข่ง จำนวน 12 โรงเรียน

ตารางที่ 2 ปริมาณงานของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562

ปริมาณงาน	ปีการศึกษา 2562
จำนวนนักเรียน	23,640
จำนวนห้องเรียน	1,250
จำนวนครูตาม จ.18	1,368
จำนวนครูตามเกณฑ์ ก.ค.ศ.	1,403
จำนวนครู -ขาด/+เกิน	-35
จำนวนเกษียณ ปี 2562	92
จำนวนครูไปช่วยราชการ	1
จำนวนครูมาช่วยราชการ	6
จำนวนพนักงานราชการ (ผู้สอน)	63
จำนวนลูกจ้างชั่วคราว (ผู้สอน)	33

ตารางที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีจำนวนนักเรียน 23,640 คน จำนวนห้องเรียน 1,250 ห้อง ครูตาม จ.18 1,368 อัตรา ครูตามเกณฑ์ ก.ค.ศ. 1,403 อัตรา จำนวนครูขาดเกณฑ์ 35 อัตรา ครูเกษียณอายุราชการ จำนวน 92 อัตรา ครูไปช่วยราชการ 1 อัตรา ครูมาช่วยราชการ 6 อัตรา พนักงานราชการ (ผู้สอน) 63 อัตรา และลูกจ้างชั่วคราว 33 อัตรา

ตารางที่ 3 อัตรากำลังในสถานศึกษา ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ปีการศึกษา 2562

ปี การศึกษา	สภาพอัตรากำลัง						
	โรงเรียนที่ขาดเกณฑ์		โรงเรียนที่เกินเกณฑ์		โรงเรียน ที่ครบ ตามเกณฑ์	ขาด(-) เกิน(+) (อัตรา)	ขาด(-) เกิน(+) (ร้อยละ)
	จำนวนโรง	จำนวนครู	จำนวนโรง	จำนวนครู			
	ขาด (โรง)	ขาด (อัตรา)	เกิน (โรง)	เกิน (อัตรา)			
2562	50	77	23	42	54	-35	-7.88

ตารางที่ 3 ปีการศึกษา 2562 มีโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูขาดเกณฑ์ 50 โรงเรียน 77 อัตรา
โรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูเกินเกณฑ์ 23 โรงเรียน 42 อัตรา โรงเรียนที่มีครูครบตามเกณฑ์ 54 โรงเรียน
อัตรากำลังรวมขาดเกณฑ์ 35 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 7.88 รวมทั้งสิ้น 127 โรงเรียน

ตารางที่ 4 ขนาดสถานศึกษาเปรียบเทียบเกณฑ์ ปีการศึกษา 2562

ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวน	ขาดเกณฑ์	เกินเกณฑ์	พอดีเกณฑ์
		(โรง)	(โรง)	(โรง)	(โรง)
ขนาดเล็ก	ตั้งแต่ 120 คนลงมา	55	9	15	31
ขนาดกลาง	ตั้งแต่ 121-600 คน	66	36	8	22
ขนาดใหญ่	ตั้งแต่ 601-1500 คน	6	5	-	1
รวมทั้งสิ้น		127	50	23	54

ตารางที่ 4 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา มีจำนวน 50 โรงเรียน มีโรงเรียนที่ขาดเกณฑ์ 9 โรงเรียน เกินเกณฑ์ 15 โรงเรียน พอดีเกณฑ์ 31 โรงเรียน โรงเรียนที่มีนักเรียน 121-600 คน มีจำนวน 66 โรงเรียน ขาดเกณฑ์ 36 โรงเรียน เกินเกณฑ์ 8 โรงเรียน พอดีเกณฑ์ 22 โรงเรียน โรงเรียนที่มีนักเรียน 601-1500 คน มีจำนวน 6 โรงเรียน ขาดเกณฑ์ 5 โรงเรียน พอดีเกณฑ์ 1 โรงเรียน

ตารางที่ 5 ขนาดสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562 จำแนกเป็นรายอำเภอ

ขนาดสถานศึกษา	อำเภอ					รวม
	รัตนภูมิ	หาดใหญ่	ควนเนียง	บางกล่ำ	คลองหอยโข่ง	
ขนาดเล็ก ตั้งแต่ 120 คนลงมา	13	19	13	4	6	55
ขนาดกลาง ตั้งแต่ 121-600 คน	18	28	7	7	6	66
ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 601-1500 คน	2	2	1	1	-	6

ตารางที่ 5 ในปีการศึกษา 2562 พบว่ามีโรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา จำนวน 55 โรงเรียน ซึ่งอยู่ในอำเภอหาดใหญ่มากที่สุด จำนวน 19 โรงเรียน รองลงมา ได้แก่ อำเภอรัตนภูมิ 13 โรงเรียน อำเภอกวนเนียง 13 โรงเรียน อำเภอคลองหอยโข่ง 6 โรงเรียน และอำเภอบางกล่ำ 4 โรงเรียน โรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 121-600 คน จำนวน 66 โรงเรียน อยู่ในอำเภอหาดใหญ่มากที่สุด จำนวน 23 โรงเรียน รองลงมา ได้แก่ อำเภอรัตนภูมิ 18 โรงเรียน อำเภอกวนเนียง 7 โรงเรียน อำเภอบางกล่ำ 7 โรงเรียน และอำเภอคลองหอยโข่ง 6 โรงเรียน โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 601-1500 คน จำนวน 6 โรงเรียน อำเภอหาดใหญ่ 2 โรงเรียน อำเภอรัตนภูมิ 2 โรงเรียน อำเภอกวนเนียง 1 โรงเรียน และอำเภอบางกล่ำ 1 โรงเรียน

ตอนที่ 2 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562

ตารางที่ 6 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562
(รวมตำแหน่งว่าง) จำแนกรายอำเภอ

ระดับที่เปิดสอน	อำเภอ					รวม
	รัตนภูมิ	หาดใหญ่	ควนเนียง	บางกล่ำ	คลองหอยโข่ง	
ประถมศึกษา	269	446	156	58	87	1,016
ขยายโอกาสฯ	103	105	30	93	21	352
รวม	372	551	186	151	108	1,368

ตารางที่ 6 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,368 อัตรา จำแนกเป็นรายอำเภอ คือ อำเภอรัตนภูมิ 372 อัตรา อำเภอหาดใหญ่ 551 อัตรา อำเภอควนเนียง 186 อัตรา อำเภอบางกล่ำ 151 อัตรา และอำเภอคลองหอยโข่ง 108 อัตรา

ตารางที่ 7 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตาม จ.18
(รวมตำแหน่งว่าง) จำแนกตามสาขาวิชาเอก ปีการศึกษา 2562

จำแนกสาขาวิชาเอก	จำนวนครู (อัตรา)
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	127
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	19
ปฐมวัย	101
ประถมศึกษา	216
ภาษาไทย	140
คณิตศาสตร์	91
คอมพิวเตอร์	30
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	79
เคมี	10
ชีววิทยา	23
ฟิสิกส์	5
สังคมศึกษา	102
สุขศึกษา	19
พลศึกษา	46
ศิลปศึกษา	6
ดนตรีศึกษา	1
ดนตรีไทย	3
ดุริยางคศิลป์	2
นาฏศิลป์	17
เกษตรกรรม	32
คหกรรมศาสตร์	23
อุตสาหกรรมศิลป์	7
ภาษาอังกฤษ	94
การศึกษาพิเศษ	4
การงานพื้นฐานอาชีพ	1
จิตวิทยาแนะแนว	14

ตารางที่ 7 (ต่อ) จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตาม จ.18

(รวมตำแหน่งว่าง) จำแนกตามสาขาวิชาเอก ปีการศึกษา 2562

รายวิชา	จำนวนครู (อัตรา)
บรรณารักษ์	18
การเงิน/บัญชี	2
โสตทัศนศึกษา	3
เทคโนโลยีทางการศึกษา	11
อื่น ๆ	61
ไปช่วยราชการ	2
ตำแหน่งว่าง	59
รวมทั้งสิ้น	1,368

ตารางที่ 7 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตาม จ.18 (รวมตำแหน่งว่าง) จำแนกตามสาขาวิชาเอก มีจำนวนทั้งสิ้น 1,368 อัตรา จำแนกเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา 127 อัตรา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 19 อัตรา ครูสาขาประถมศึกษา 216 อัตรา ครูสาขาภาษาไทย 140 อัตรา ครูสาขาสังคมศึกษา 102 อัตรา ครูสาขาปฐมวัย 101 อัตรา ครูสาขาภาษาอังกฤษ 94 อัตรา ครูสาขาคณิตศาสตร์ 91 อัตรา ครูสาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป 79 อัตรา ครูสาขาอื่น ๆ 61 อัตรา ครูสาขาพลศึกษา 46 อัตรา ครูสาขาเกษตรกรรม 32 อัตรา ครูสาขาคอมพิวเตอร์ 30 อัตรา ครูสาขาชีววิทยา 23 อัตรา ครูสาขาคหกรรมศาสตร์ 23 อัตรา ครูสาขาสุขศึกษา 19 อัตรา ครูสาขابรรณารักษ์ 18 อัตรา ครูสาขานาฏศิลป์ 17 อัตรา ครูสาขาจิตวิทยาแนะแนว 14 อัตรา ครูสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา 11 อัตรา ครูสาขาเคมี 10 อัตรา ครูสาขาอุตสาหกรรมศิลป์ 7 อัตรา ครูสาขาศิลปศึกษา 6 อัตรา ครูสาขาฟิสิกส์ 5 อัตรา ครูสาขาการศึกษาพิเศษ 4 อัตรา ครูสาขาโสตทัศนศึกษา 3 อัตรา ครูสาขาดนตรีไทย 3 อัตรา ครูสาขาดูริยางคศิลป์ 2 อัตรา ครูสาขาการเงิน/บัญชี 2 อัตรา ครูสาขาการงานพื้นฐานอาชีพ 1 อัตรา ครูสาขาดนตรีศึกษา 1 อัตรา ครูไปช่วยราชการ 2 อัตรา และตำแหน่งว่าง 59 อัตรา

ตารางที่ 8 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เกษียณอายุราชการ
ปีการศึกษา 2562 จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ตำแหน่ง	จำนวนเกษียณ	รวม
รัตนภูมิ	ผู้บริหาร	3	3
	ครู	11	11
	รวม	14	14
หาดใหญ่	ผู้บริหาร	9	9
	ครู	35	35
	รวม	44	44
ควนเนียง	ผู้บริหาร	-	-
	ครู	10	10
	รวม	10	10
บางกล่ำ	ผู้บริหาร	1	1
	ครู	16	16
	รวม	17	17
คลองหอยโข่ง	ผู้บริหาร	1	1
	ครู	6	6
	รวม	7	7
รวมทั้งสิ้น		92	92

ตารางที่ 8 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ที่เกษียณอายุราชการ ปีการศึกษา 2562 รวมทั้งสิ้น 92 อัตรา จำแนกเป็นรายอำเภอ คือ อำเภอรัตนภูมิ 14 อัตรา อำเภอหาดใหญ่ 44 อัตรา อำเภอควนเนียง 10 อัตรา อำเภอบางกล่ำ 17 อัตรา และอำเภอคลองหอยโข่ง 7 อัตรา

ตารางที่ 9 ความต้องการครู (เฉพาะโรงเรียนที่ขาดครูตามเกณฑ์ ก.ค.ศ.) จำแนกตามวิชาเอก
ปีการศึกษา 2562

รายวิชา	ความต้องการครู (อัตรา)
ผู้บริหาร	2
ปฐมวัย	21
ประถมศึกษา	9
ภาษาไทย	21
คณิตศาสตร์	27
คอมพิวเตอร์	1
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	12
ฟิลิกส์	1
สังคมศึกษา	8
สุขศึกษา	1
พลศึกษา	9
ดนตรีศึกษา	1
ภาษาอังกฤษ	30
การทำงานพื้นฐานอาชีพ	1
รวม	144

ตารางที่ 9 พบว่าโรงเรียนที่ขาดครูตามเกณฑ์ ก.ค.ศ. มีความต้องการครู จำนวน 144 อัตรา จำแนกตามรายวิชาเอก พบว่า รายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 30 อัตรา มีความต้องการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ คณิตศาสตร์ 27 อัตรา ปฐมวัย 21 อัตรา ภาษาไทย 21 อัตรา วิทยาศาสตร์ทั่วไป 12 อัตรา ประถมศึกษา 9 อัตรา พลศึกษา 9 อัตรา สังคมศึกษา 8 อัตรา ผู้บริหาร 2 อัตรา คอมพิวเตอร์ 1 อัตรา ฟิลิกส์ 1 อัตรา สุขศึกษา 1 อัตรา ดนตรีศึกษา 1 อัตรา และการทำงานพื้นฐานอาชีพ 1 อัตรา

ตารางที่ 10 ครูเกษียณอายุราชการ ปีการศึกษา 2562 จำแนกรายวิชาที่สอน

รายวิชา	ครูเกษียณอายุราชการ
	พ.ศ. 2562 (อัตรา)
บริหาร	14
ปฐมวัย	11
ประถมศึกษา	11
ภาษาไทย	15
คณิตศาสตร์	12
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	5
สังคมศึกษา	10
สุขศึกษา	2
พลศึกษา	2
ศิลปศึกษา	1
เกษตรกรรม	1
ภาษาอังกฤษ	2
การทำงานพื้นฐานอาชีพ	2
จิตวิทยาแนะแนว	1
บรรณารักษ์	1
เทคโนโลยีทางการศึกษา	1
อื่น ๆ	1
รวม	92

ตารางที่ 10 จำนวนครูเกษียณอายุราชการ ในปีการศึกษา 2562 มีจำนวน 92 อัตรา จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน ครูที่สอนในสาขาวิชาภาษาไทย เกษียณอายุราชการมากที่สุด จำนวน 15 อัตรา รองลงมาเป็นบริหาร 14 อัตรา คณิตศาสตร์ 12 อัตรา ปฐมวัย 11 อัตรา ประถมศึกษา 11 อัตรา สังคมศึกษา 10 อัตรา วิทยาศาสตร์ทั่วไป 5 อัตรา สุขศึกษา 2 อัตรา พลศึกษา 2 อัตรา ภาษาอังกฤษ 2 อัตรา การงานพื้นฐานอาชีพ 2 อัตรา ศิลปศึกษา 1 อัตรา เกษตรกรรม 1 อัตรา จิตวิทยาแนะแนว 1 อัตรา บรรณารักษ์ 1 อัตรา เทคโนโลยีทางการศึกษา 1 อัตรา และอื่น ๆ 1 อัตรา

ตารางที่ 11 ความต้องการทดแทนอัตรากำลังครูที่เกษียณอายุราชการ ปีการศึกษา 2562
จำแนกตามสาขาวิชาเอก

รายวิชา	ความต้องการทดแทนอัตรากำลังครูเกษียณ
	พ.ศ. 2562 (อัตรา)
บริหาร	2
ปฐมวัย	21
ประถมศึกษา	9
ภาษาไทย	21
คณิตศาสตร์	27
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	12
ฟิสิกส์	1
สังคมศึกษา	8
สุขศึกษา	1
พลศึกษา	9
ดนตรีศึกษา	1
คอมพิวเตอร์	1
ภาษาอังกฤษ	30
การทำงานพื้นฐานอาชีพ	1
รวม	144

ตารางที่ 11 ความต้องการทดแทนอัตรากำลังครูที่เกษียณอายุราชการ ปีการศึกษา 2562 มีจำนวน 144 อัตรา จำแนกตามสาขาวิชาเอก สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ความต้องการทดแทนมากที่สุด จำนวน 30 อัตรา รองลงมาเป็นคณิตศาสตร์ 27 อัตรา ภาษาไทย 21 อัตรา ปฐมวัย 21 อัตรา พลศึกษา 9 อัตรา ประถมศึกษา 9 อัตรา บริหาร 2 อัตรา ฟิสิกส์ 1 อัตรา สุขศึกษา 1 อัตรา ดนตรีศึกษา 1 อัตรา คอมพิวเตอร์ 1 อัตรา และการทำงานพื้นฐานอาชีพ 1 อัตรา

ตารางที่ 12 จำนวนพนักงานราชการ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน ปีการศึกษา 2562

รายวิชา	พนักงานราชการครูผู้สอน
	พ.ศ. 2562 (อัตรา)
ปฐมวัย	7
ภาษาไทย	1
คณิตศาสตร์	1
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	8
ชีววิทยา	1
สังคมศึกษา	13
สุขศึกษา	2
พลศึกษา	1
ศิลปศึกษา	1
คอมพิวเตอร์	1
ภาษาอังกฤษ	6
ภาษาต่างประเทศ	6
เทคโนโลยีทางการศึกษา	1
รวม	49

ตารางที่ 12 จำนวนพนักงานราชการ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีจำนวน 49 อัตรา จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน สอนในสาขาวิชาสังคมศึกษามากที่สุด จำนวน 13 อัตรา รองลงมาเป็นวิทยาศาสตร์ทั่วไป 8 อัตรา ปฐมวัย 7 อัตรา ภาษาอังกฤษ 6 อัตรา ภาษาต่างประเทศ 6 อัตรา สุขศึกษา 2 อัตรา ภาษาไทย 1 อัตรา คณิตศาสตร์ 1 อัตรา ชีววิทยา 1 อัตรา พลศึกษา 1 อัตรา ศิลปศึกษา 1 อัตรา คอมพิวเตอร์ 1 อัตรา และเทคโนโลยีทางการศึกษา 1 อัตรา

ตารางที่ 13 จำนวนลูกจ้างชั่วคราว จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน ปีการศึกษา 2562

รายวิชา	ลูกจ้างชั่วคราว (ครูขาดแคลนชั้นวิฤติ)
	พ.ศ. 2562 (อัตรา)
ปฐมวัย	9
ประถมศึกษา	1
ภาษาไทย	4
คณิตศาสตร์	2
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	7
ฟิสิกส์	2
คอมพิวเตอร์	1
คหกรรมศาสตร์	1
อุตสาหกรรมศิลป์	1
ภาษาอังกฤษ	2
การงานพื้นฐานอาชีพ	2
เทคโนโลยีทางการศึกษา	1
รวม	33

ตารางที่ 13 จำนวนลูกจ้างชั่วคราว จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีจำนวน 33 อัตรา จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน สอนในสาขาปฐมวัยมากที่สุด จำนวน 9 อัตรา รองลงมา เป็นวิทยาศาสตร์ทั่วไป 7 อัตรา ภาษาไทย 4 อัตรา คณิตศาสตร์ 2 อัตรา ฟิสิกส์ 2 อัตรา ภาษาอังกฤษ 2 อัตรา การงานพื้นฐานอาชีพ 2 อัตรา ประถมศึกษา 1 อัตรา คอมพิวเตอร์ 1 อัตรา คหกรรมศาสตร์ 1 อัตรา อุตสาหกรรมศิลป์ 1 อัตรา และ เทคโนโลยีทางการศึกษา 1 อัตรา

ตารางที่ 14 จำนวนลูกจ้างประจำ ครูอัตราจ้าง และลูกจ้างชั่วคราว ปีการศึกษา 2562

ตำแหน่ง	จำนวน
	พ.ศ. 2562 (อัตรา)
1. ลูกจ้างประจำ	
1.1 ช่างปูน	4
1.2 ช่างไฟฟ้า	28
1.3 ช่างไม้	13
1.4 พนักงานบริการ	1
รวม	46
2. บุคลากรวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	
2.1 บุคลากรวิทยาศาสตร์	14
2.2 บุคลากรคณิตศาสตร์	8
รวม	22
3. นักการภารโรง (งบดำเนินงาน)	13
4. นักการภารโรง (โครงการคืนครูให้นักเรียน)	28
5. พี่เลี้ยงเด็กพิการ	36
6. ครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน	22
7. บุคลากรปฏิบัติงานในสพป.สงขลา เขต 2	
7.1 พนักงานพิมพ์ดีด	1
7.2 พนักงานรักษาความปลอดภัย	2
7.3 พนักงานทำความสะอาด	1
รวม	4
รวมทั้งสิ้น	171

ตารางที่ 14 จำนวนลูกจ้างประจำ จำแนกเป็น ช่างปูน จำนวน 4 อัตรา ช่างไฟฟ้า จำนวน 28 อัตรา ช่างไม้ จำนวน 13 อัตรา และพนักงานบริการ จำนวน 1 อัตรา บุคลากรวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำแนกเป็น บุคลากรวิทยาศาสตร์ จำนวน 14 อัตรา บุคลากรคณิตศาสตร์ 8 อัตรา นักการภารโรง (งบดำเนินงาน) จำนวน 13 อัตรา นักการภารโรง (โครงการคืนครูให้นักเรียน) จำนวน 28 อัตรา พี่เลี้ยงเด็กพิการ จำนวน 36 อัตรา ครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน จำนวน 22 อัตรา บุคลากรปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกเป็น พนักงานพิมพ์ดีด จำนวน 1 อัตรา พนักงานรักษาความปลอดภัย จำนวน 2 อัตรา และพนักงานทำความสะอาด จำนวน 1 อัตรา

ตารางที่ 15 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(เฉพาะตำแหน่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562

ลำดับที่	ประเภทตำแหน่ง	กรอบ อัตรา กำลัง	จำนวน ตำแหน่ง ที่มี คนครอง	จำนวน ตำแหน่ง ว่างมี เงิน***	จำนวน อัตรามี เงินรวม ทั้งสิ้น	-ขาด/ +เกิน
1	ผู้บริหารการศึกษา					
1.1	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	1	1		1	
1.2	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (โครงสร้าง)	3	0		0	-3
1.3	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ชั่วคราวและมีเงื่อนไข)		1		1	
1.4	เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน		0		0	
1.5	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา		0		0	
2	บุคลากรทางการศึกษาอื่น					
2.1	ตามมาตรา 38 ค.(1) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์	22	10	5	10	-7
2.2	ตามมาตรา 38 ค.(2) ตำแหน่งในสำนักงาน	46	46	3	49	0
	กลุ่มอำนวยการ	6	5	1	6	0
	กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์	10	9	1	10	0
	กลุ่มบริหารงานบุคคล	12	12		12	0
	กลุ่มนโยบายและแผน	7	7		7	0
	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	7	6	1	7	0
	กลุ่มนิเทศ ติดตามฯ	2	2		2	0
	หน่วยตรวจสอบภายใน	2	2		2	0
	มาช่วยราชการจากสพป.อื่น		3		033	0+3

ลำดับที่	ประเภทตำแหน่ง	กรอบ อัตรากำลัง	จำนวน ตำแหน่งที่ มีคนครอง	จำนวน ตำแหน่ง ว่างมี เงิน***	จำนวน อัตรามี เงินรวม ทั้งสิ้น	-ขาด/ +เกิน
	2.3 บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2) ตำแหน่งในโรงเรียน		0		0	
	รวม	72	58	3	61	

ตารางที่ 14 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (เฉพาะตำแหน่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) ที่มีคนครองและรวมตำแหน่งว่าง แยกเป็นผู้บริหารการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 อัตรา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ชั่วคราวและมีเงื่อนไข) จำนวน 1 อัตรา ศึกษานิเทศก์ ตามมาตรา 38 ค.(1) จำนวน 15 อัตรา บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38ค.(2) รวมมาช่วยราชการจากสพป.อื่น จำนวน 49 อัตรา

ส่วนที่ 4

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้ดำเนินการตามระเบียบแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. เพื่อศึกษาและจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามกระบวนการ สรุปได้ดังนี้

1. การดำเนินการครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยขอเบ็ดเตล็ดการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 127 โรงเรียน และบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 61 อัตรา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบเก็บข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 8 แบบ ดังนี้

- 2.1 แบบแสดงที่ตั้งและปริมาณงานของโรงเรียนในสังกัดทุกโรง ประกอบการวางแผนอัตรากำลังครูของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562

- 2.2 แบบแสดงจำนวนข้าราชการครูตาม จ.18 (รวมตำแหน่งว่าง) จำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา

- 2.3 แบบแสดงจำนวนข้าราชการครูที่เกษียณอายุราชการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำแนกตามสาขาวิชาที่จบการศึกษา

- 2.4 แบบแสดงจำนวนข้าราชการครูตาม จ.18 (รวมตำแหน่งว่าง) จำแนกตามสาขาวิชาที่สอนปีการศึกษา 2562

- 2.5 แบบแสดงจำนวนข้าราชการครูที่เกษียณอายุราชการ ปีการศึกษา 2562 จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน

2.6 แบบแสดงความต้องการทดแทนอัตรากำลังครู ที่ขาดเกณฑ์ ก.ค.ศ.

2.7 แบบแสดงจำนวนพนักงานราชการ (ครูผู้สอน) ตามสาขาวิชาที่สอน ปี 2562

2.8 แบบแสดงจำนวนลูกจ้างชั่วคราว ตามสาขาวิชาที่สอน ปี 2562

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดำเนินการจัดส่งแบบเก็บข้อมูลตามข้อ 2 ให้โรงเรียนกรอกข้อมูล ตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ที่ ศธ 04146/2388 ลงวันที่ 11 มิถุนายน 2562 โดยใช้ข้อมูล 10 มิถุนายน 2562 เป็นฐานในการดำเนินการ และจัดส่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ภายในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 ซึ่งมีโรงเรียนจัดส่งข้อมูลครบทั้ง 127 โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพ และปัญหาอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) สรุปผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1. ปริมาณงานปี 2562 มีจำนวนนักเรียน 23,640 คน 1,250 ห้องเรียน ครูตามจ. 18 1,368 อัตรา ครูตามเกณฑ์ 1,403 อัตรา มีอัตรากำลังขาดเกณฑ์ 35 อัตรา เกษียณอายุราชการ 92 อัตรา ครูไปช่วยราชการ 1 อัตรา ครูมาช่วยราชการ 6 อัตรา พนักงานราชการ (ครูผู้สอน) 49 อัตรา มีโรงเรียนที่ขาดเกณฑ์ 50 โรงเรียน 77 อัตรา โรงเรียนเกินเกณฑ์ 23 โรงเรียน 41 อัตรา โรงเรียนที่มีครูครบเกณฑ์ 54 โรงเรียน มีจำนวนลูกจ้างประจำ จำแนกเป็น ช่างปูน จำนวน 4 อัตรา ช่างไฟฟ้า จำนวน 28 อัตรา ช่างไม้ จำนวน 13 อัตรา และพนักงานบริการ จำนวน 1 อัตรา บุคลากรวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำแนกเป็น บุคลากรวิทยาศาสตร์ จำนวน 14 อัตรา บุคลากรคณิตศาสตร์ 8 อัตรา นักการภารโรง (งบดำเนินงาน) จำนวน 13 อัตรา นักการภารโรง (โครงการคืนครูให้นักเรียน) จำนวน 28 อัตรา พี่เลี้ยงเด็กพิการ จำนวน 36 อัตรา ครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน จำนวน 22 อัตรา บุคลากรปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำแนกเป็น พนักงานพิมพ์ดีด จำนวน 1 อัตรา พนักงานรักษาความปลอดภัย จำนวน 2 อัตรา และพนักงานทำความสะอาด จำนวน 1 อัตรา และลูกจ้างชั่วคราว (ครูขาดแคลนชั้นวิกฤติ) จำนวน 33 อัตรา

2. ความต้องการครูเฉพาะโรงเรียนที่ขาดเกณฑ์ ปีงบประมาณ 2562 มีจำนวน 144 อัตรา อัตราที่มีความต้องการมากที่สุด คือ วิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 30 อัตรา รองลงมา ได้แก่ คณิตศาสตร์ 27 อัตรา ปฐมวัย 21 อัตรา ภาษาไทย 21 อัตรา วิทยาศาสตร์ทั่วไป 12 อัตรา ประถมศึกษา 9 อัตรา พลศึกษา 9 อัตรา สังคมศึกษา 8 อัตรา ผู้บริหาร 2 อัตรา คอมพิวเตอร์ 1 อัตรา ฟิสิกส์ 1 อัตรา สุขศึกษา 1 อัตรา ดนตรีศึกษา 1 อัตรา และภาระงานพื้นฐานอาชีพ 1 อัตรา

3. ครูเกษียณอายุราชการ ปีงบประมาณ 2562 จำนวน 92 อัตรา จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน มีอัตราเกษียณอายุราชการมากที่สุด คือ กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย จำนวน 15 อัตรา รองลงมาเป็นบริหาร 14 อัตรา คณิตศาสตร์ 12 อัตรา ปฐมวัย 11 อัตรา ประถมศึกษา 11 อัตรา สังคมศึกษา 10 อัตรา วิทยาศาสตร์ทั่วไป 5 อัตรา สุขศึกษา 2 อัตรา พลศึกษา 2 อัตรา ภาษาอังกฤษ 2 อัตรา การงาน พื้นฐานอาชีพ 2 อัตรา ศิลปศึกษา 1 อัตรา เกษตรกรรม 1 อัตรา จิตวิทยาแนะแนว 1 อัตรา บรรณารักษ์ 1 อัตรา เทคโนโลยีทางการศึกษา 1 อัตรา และอื่น ๆ 1 อัตรา

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 23,640 คน และปีการศึกษา 2561 จำนวน 23,613 คน พบว่าจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น จำนวน 27 อัตรา ทำให้อัตรากำลังครุฑตาม เกณฑ์ มีจำนวนเพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้โรงเรียนมีอัตรากำลังครุฑขาดเกณฑ์เพิ่มขึ้น

4. ปริมาณงานปี 2562 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (เฉพาะตำแหน่งใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา) ที่มีคนครองและรวมตำแหน่งว่าง แยกเป็นผู้บริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 อัตรา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ชั่วคราวและมีเงื่อนไข) จำนวน 1 อัตรา ศึกษานิเทศก์ ตามมาตรา 38 ค.(1) จำนวน 15 อัตรา บุคลากร ทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38ค.(2) รวมมาช่วยราชการจากสพป.อื่น จำนวน 49 อัตรา

อภิปราย

การศึกษาในครั้งนี้ ได้ดำเนินการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผล โดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ในแง่ต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริงทั้งในเชิงเหตุและผล ผ่านขั้นตอนกระบวนการดำเนินงาน ตามหลักการ ระเบียบ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่คำตอบในการศึกษา และสรุปตีความตามหลักวิชาการ เพื่อชี้ให้เห็นถึง สภาพ ปัญหา การจัดทำแผนอัตรากำลังของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 อันจะ นำไปสู่การกำหนดนโยบายด้านกำลังคน เพื่อให้การบริหารงานบุคคลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

แนวทางการวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีดังต่อไปนี้

1. สภาพปัญหาด้านอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

1.1 ปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562 พบว่า โดยภาพรวมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ขาดเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยมี ปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนประสบปัญหาความขาดแคลนอัตรากำลัง ดังนี้

1.1.1 สถานศึกษาที่มีอัตรากำลังครูเกินเกณฑ์ ไม่สามารถเกลี้ยอัตรากำลังออกได้ นอกจากเป็น กรณีอัตราว่าง

1.1.2 ผลกระทบจากการเกษียณอายุราชการ การกำหนดเงื่อนไขในการจัดสรรคืนของ คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) กำหนดให้กับโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่น้อยกว่า 120 คน ทำให้โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ได้รับผลกระทบ

1.2 ปัญหาความขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสาขาวิชาเอกที่โรงเรียนต้องการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล ในปีการศึกษา พ.ศ. 2562 พบว่า โรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ มีความต้องการครูในสาขาภาษาอังกฤษ มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ คณิตศาสตร์ ปฐมวัย ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ทั่วไป ประถมศึกษา พลศึกษา สังคมศึกษา ผู้บริหาร คอมพิวเตอร์ ฟิสิกส์ สุขศึกษา ดนตรีศึกษาและการทำงานพื้นฐานอาชีพ แต่การจัดอัตรากำลังให้สอดคล้องกับความต้องการวิชาเอกของโรงเรียน ในบางวิชาเอกไม่สามารถตอบสนองความต้องการของโรงเรียนได้ เนื่องจากไม่มีผู้ประสงค์ขอย้าย และบางวิชาเอกขาดแคลน ไม่มีผู้มาสอบ

2. มาตรการในการแก้ปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 การบริหารอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และพนักงานราชการ (ครูผู้สอน) ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.1.1 การเกลี้ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูเกินเกณฑ์ไปกำหนดในโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ โดยการตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

2.1.2 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการตัดโอนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปกำหนดใหม่ ในโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ ตามคำร้องขอย้าย

2.1.3 การรับโอน จากผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ที่มีความประสงค์มาเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนที่มีตำแหน่งว่างและมีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์

2.1.4 ดำเนินการเกลี้ยอัตรากำลังพนักงานราชการ (ครูผู้สอน) จากโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูเกินเกณฑ์ไปให้โรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์

2.1.5 การสรรหาคัดเลือกพนักงานราชการ (ครูผู้สอน) ครูอัตราจ้าง กำหนดให้สถานศึกษาที่ได้รับจัดสรรอัตรา รับสมัครคัดเลือกในกลุ่มสาขาวิชาหลัก สำหรับโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา คือ สาขาวิชาเอกภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ และโรงเรียนที่เปิดสอนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เพิ่มเติมอีก 2 สาขาวิชาเอก คือ วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา

2.1.6 ปรับตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนที่ยุบเลิกสถานศึกษา และโรงเรียนที่มีอัตรากำลังเกินเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ไปกำหนดเป็นตำแหน่งข้าราชการครูสายงานการสอน ในโรงเรียนที่มีอัตรากำลังต่ำกว่าเกณฑ์

2.1.7 การจัดสรรอัตราข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่เกษียณอายุราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรรคืน พิจารณาจัดสรรให้กับโรงเรียนที่มีอัตรากำลังครูต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดที่อยู่ในเกณฑ์สูงเป็นอันดับแรก ภายใต้เงื่อนไขของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.)

2.1.8 จัดสรรอัตรากำลังให้สอดคล้องกับความต้องการวิชาเอกของโรงเรียน

2.1.9 ดำเนินการสอบคัดเลือก บรรจุ แต่งตั้ง จากผู้ที่สอบแข่งขันได้ตามผลการสอบในสาขาวิชาเอกที่โรงเรียนต้องการ หรือสาขาวิชาหลัก

2.2 นำเสนอข้อมูลปริมาณงานสถานศึกษา และสภาพอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปี เพื่อขอรับการจัดสรรอัตราคืนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 การบริหารอัตรากำลังพนักงานราชการ (ครูผู้สอน) ลูกจ้างชั่วคราว ในส่วนที่เป็นอำนาจของเขตพื้นที่การศึกษา ได้กำหนดแนวปฏิบัติไว้ ดังนี้

2.3.1 ให้กับโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนอัตรากำลังครู และมีครูไม่ครบชั้น

2.3.2 โรงเรียนที่เปิดห้องเรียนพิเศษ MEP เป็นต้น

2.4 ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดประชุม อบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.4.1 จัดกิจกรรม “ศุภร์สันต์ เสวนา” ทุกวันศุกร์แรกของเดือน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอการจัดทำกรอบแนวทาง/กระบวนการดำเนินงาน ที่เป็นผลงานเด่นของกลุ่ม/หน่วย เพื่อประกาศใช้

2.4.2 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพิ่มสมรรถนะการจัดทำผลงานเด่น “กิจกรรมครูดีศรีสงขลา” สู่การตอบสนองนโยบาย

2.4.3 กิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร/อัตลักษณ์สำนักงาน เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.4.4 การพัฒนาตนเองผ่านระบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาตนเองตามหลักสูตรที่ต้องการ และใช้เวลาว่างและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความคุ้มค่าต่อต้นทุนผลิตภาครัฐ

2.4.5 การพัฒนาครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ด้วยการขับเคลื่อน PLC สู่สถานศึกษาที่ยั่งยืนและความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

2.4.6 พัฒนาครูให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ

2.4.7 โครงการพัฒนาครูทั้งระบบ ด้วย TEPE Online

2.4.8 โครงการพัฒนาครูรูปแบบครบวงจร

2.4.9 การส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง เชิดชูเกียรติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

จากข้อมูลสภาพ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 2 นำมาเป็นแนวทางในการพิจารณา ดำเนินการบริหารอัตรากำลังอย่างเป็นระบบ
ตรงตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีบุคลากรที่มีคุณสมบัติ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านจำนวน สาขาวิชา และ
คุณภาพที่เหมาะสม สอดคล้องตามความต้องการของสถานศึกษา